

Lovforslag nr. L 190. Fremsat den 25. februar 1999 af indenrigsministeren (Thorkild Simonsen)

Forslag

til

Repatrieringslov

Kapitel 1

Formål, personkreds m.v.

§ 1. Lovens formål er gennem en repatrieringsindsats at

- 1) give udlændinge det bedst mulige grundlag for at tage stilling til og eventuelt træffe beslutning om at repatriere og
- 2) støtte udlændinges repatriering.

§ 2. Ved repatriering forstås i denne lov udlændinges frivillige tilbagevenden til deres hjemland eller tidligere opholdsland med henblik på at tage varig bopæl.

§ 3. Loven gælder for flygtninge m.v., familiesammenførte udlændinge til flygtninge m.v. og andre familiesammenførte udlændinge, jf. stk. 2-4.

Stk. 2. Ved flygtninge m.v. forstås udlændinge, der har opholdstilladelse efter

- 1) udlændingelovens §§ 7 eller 8,
- 2) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2,
- 3) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, i umiddelbar forlængelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2,
- 4) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, når tilladelsen er meddelt en udlænding, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7,
- 5) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5, eller
- 6) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 6.

Stk. 3. Ved familiesammenførte udlændinge til flygtninge m.v. forstås udlændinge, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2-4, eller § 9, stk. 2, nr. 1 eller 4, som

følge af en familiemæssig tilknytning til en person omfattet af stk. 2.

Stk. 4. Ved andre familiesammenførte udlændinge forstås udlændinge, der har tidsubegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2-4, eller § 9, stk. 2, nr. 1 eller 4, som følge af en familiemæssig tilknytning til en person, der ikke er omfattet af stk. 2.

Stk. 5. Loven gælder ikke for udlændinge, der er statsborgere i et andet nordisk land eller er statsborgere i et land, som er tilsluttet Det Europæiske Fællesskab eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejde, eller er omfattet af Det Europæiske Fællesskabs regler om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Stk. 6. Indenrigsministeren kan efter ansøgning beslutte, at en udlænding, der har opholdstilladelse på andet grundlag end nævnt i stk. 2-4, skal anses for omfattet af loven.

Kapitel 2

Rådgivning m.v. om repatriering

§ 4. Indenrigsministeriet har ansvaret for den individuelle rådgivning af herboende udlændinge, som udtrykker ønske om at vende tilbage til deres hjemland eller tidligere opholdsland, og varetager den generelle informationsindsats vedrørende repatriering.

Stk. 2. Indenrigsministeriet kan overlade udførelsen af opgaven efter stk. 1 til Dansk Flygtningehjælp eller til en eller flere myndigheder, organisationer eller foreninger m.v. Indenrigsmini-

nisteriet kan i øvrigt overlade bestemte opgaver til en eller flere myndigheder, organisationer eller foreninger m.v.

§ 5. Kommunalbestyrelsen vejleder i forbindelse med den særlige integrationsindsats efter integrationsloven, eller når der i øvrigt er anledning hertil, om muligheden for at modtage hjælp til repatriering. Kommunalbestyrelsen underretter Indenrigsministeriet, eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgivningsopgaven til, når udlændinge udtrykker ønske om at vende tilbage til deres hjemland eller tidligere opholdsland.

§ 6. Uanset bestemmelsen i § 5 i lov om aktiv socialpolitik kan kommunalbestyrelsen efter ansøgning give tilladelse til, at en udlænding modtager hjælp til forsørgelse efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik, hvis den pågældende deltager i praktik eller uddannelsesforløb i eller rekonosceringsrejser til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på senere at træffe beslutning om repatriering. Kommunalbestyrelsen skal til brug for vurderingen af ansøgningen indhente en udtalelse fra Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgivningsopgaven til.

Kapitel 3

Hjælp til repatriering

§ 7. Kommunalbestyrelsen yder efter ansøgning hjælp til repatriering til en udlænding, der er omfattet af § 3, stk. 1 eller 6. Der kan kun udbetales hjælp til repatriering, hvis udlændingen ikke har midler hertil og ønsker at vende tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på at tage varig bopæl.

Stk. 2. Hjælp til repatriering omfatter

- 1) udgifter til rejsen fra Danmark til hjemlandet eller det tidligere opholdsland,
- 2) udgifter til transport (overfladetransport) af personlige ejendele op til 2 m³ pr. person,
- 3) udgifter på højst 10.000 kr. til transport af udstyr, der er nødvendigt for udlændingens eller dennes families erhverv i hjemlandet eller det tidligere opholdsland,
- 4) hjælp til etablering i hjemlandet eller det tidligere opholdsland med indtil 18.000 kr. pr. person, der er fyldt 18 år, og med indtil 6.000 kr. pr. person, der ikke er fyldt 18 år,

- 5) udgifter på højst 10.000 kr. til køb af erhvervsudstyr, der vil være egnet til at fremme udlændingens beskæftigelsesmuligheder og genopbygningen af hjemlandet eller det tidligere opholdsland samt udgifter til transport af sådant udstyr,
- 6) udgifter til sygeforsikring i 1 år i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, hvis der ikke på anden måde er etableret en sådan forsikring, og
- 7) udgifter til medbragt lægeordineret medicin til højst 1 års forbrug.

Stk. 3. En udlænding kan kun modtage hjælp til repatriering én gang.

Stk. 4. Til en udlænding, der er omfattet af § 3, stk. 3 eller 4, kan hjælp til repatriering kun ydes, når udlændingen vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland sammen med den person, til hvem udlændingen har den familiemæssige tilknytning, som har dannet grundlag for opholdstilladelsen (referencen). Dette gælder dog ikke, hvis udlændingen er blevet skilt fra og ikke længere samlever med referencen, hvis referencen er død, eller hvis udlændingen som barn er blevet familiesammenført med sine forældre og efter sit fyldte 18. år ønsker at repatriere.

§ 8. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning i ganske særlige tilfælde yde hjælp i op til 12 måneder til betaling af boligudgifter for en familie, hvis et familiemedlem vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland forud for resten af familien.

§ 9. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om tilbagebetaling af hjælp til repatriering, hvis særlige omstændigheder taler herfor, herunder navnlig, hvis udlændingen ikke har gjort et reelt forsøg på repatriering, eller hvis der til brug for behandlingen af ansøgningen om hjælp til repatriering er angivet urigtige eller vildledende oplysninger. § 95 i lov om aktiv socialpolitik finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 4

Reintegrationsbistand

§ 10. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning yde en løbende, månedlig reintegrationsbistand i 5 år til en udlænding, der er omfattet af § 3, stk. 1 eller 6, hvis udlændingen

- 1) ikke har midler, som kan dække behovet for reintegrationsbistand,

- 2) ønsker at vende tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på at tage varig bopæl,
- 3) har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark,
- 4) har haft opholdstilladelse i Danmark i 5 år og
- 5) på tidspunktet for repatrieringen er fyldt 65 år, opfylder betingelserne for at modtage førtidspension eller er fyldt 55 år og på grund af sin helbredstilstand eller lignende forhold må antages ikke at kunne skaffe sig et forsørgelsesgrundlag i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Stk. 2. Pension, der medtages ved repatriering i medfør af lov om social pension eller bilaterale aftaler om social sikring mellem Danmark og andre lande, fradrages i reintegrationsbistanden.

Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter størrelsen af reintegrationsbistanden for udlændinge, der repatrierer. Bistanden fastsættes i forhold til leveomkostningerne i de enkelte lande. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelserne for og fremgangsmåden ved udbetaling af reintegrationsbistand.

Kapitel 5

Projekter

§ 11. En udlænding, der er omfattet af § 3, stk. 1 eller 6, og ønsker at vende tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på at tage varig bopæl, kan tilbydes arbejde ved et bistands-, reintegrations- eller genopbygningsprojekt eller lignende i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, hvis der er mulighed herfor.

Stk. 2. Ved etablering af projekter i udlandet giver Udenrigsministeriet oplysning herom til Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som Indenrigsministeriet har overladt rådgivningsopgaven til.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med en udlændings ansøgning om hjælp til repatriering rette henvendelse til Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som Indenrigsministeriet har overladt rådgivningsopgaven til, hvis udlændingen udtrykker ønske om at arbejde ved et projekt i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Indenrigsministeriet eller den pågældende myndighed, organisation eller forening undersøger i samarbejde med Udenrigsministeriet, om den

pågældende udlænding kan tilbydes arbejde ved et projekt i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Kapitel 6

Klageregler

§ 12. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne lov kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Det sociale nævns afgørelser efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Den Sociale Ankestyrelse kan dog efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område optage en sag til behandling, når ankestyrelsen skønner, at sagen har principiel eller generel betydning.

Kapitel 7

Finansiering m.v.

§ 13. Staten refunderer 75 pct. af en kommunes udgifter til hjælp til repatriering efter §§ 7 og 8. Staten refunderer en kommunes udgifter til reintegrationsbistand efter § 10. Refusionen ydes forskudsvis.

Stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om anvisning af refusion, regnskabsafleggelse og revision og om forældelse af kommuners krav om refusion.

§ 14. De beløb, der er nævnt i § 7, stk. 2, nr. 3-5, er fastsat i 2000-niveau og reguleres fra og med 2001 én gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent.

Kapitel 8

Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 15. Loven træder i kraft den 1. januar 2000.

Stk. 2. Samtidig hermed ophæves §§ 86 og 87 i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 707 af 29. september 1998.

§ 16. I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 73 af 2. februar 1999, foretages følgende ændring:

1. § 17 a affattes således:

»§ 17 a. Uanset bestemmelsen i § 17 bortfalder en opholdstilladelse først, når en udlænding, der med henblik på at tage varigt ophold vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholds-

land, har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder og har opholdstilladelse efter

- 1) §§ 7 eller 8,
- 2) § 9, stk. 2, nr. 2,
- 3) § 9, stk. 2, nr. 4, i umiddelbar forlængelse af en opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 2,
- 4) § 9, stk. 2, nr. 4, når tilladelsen er meddelt en udlænding, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 7,
- 5) § 9, stk. 2, nr. 5, når tilladelsen er meddelt tidsbegrænset,
- 6) § 9, stk. 2, nr. 6,
- 7) § 9, stk. 1, nr. 2-4, eller § 9, stk. 2, nr. 1 eller 4, som følge af en familiemæssig tilknytning til en person omfattet af nr. 1-6, jf. dog stk. 3, eller
- 8) et andet grundlag end nævnt i nr. 1-7, hvis det bestemmes efter ansøgning.

Stk. 2. Det kan efter ansøgning bestemmes, at opholdstilladelsen for en udlænding omfattet af stk. 1 først skal anses for bortfaldet, når der er forløbet højst 12 måneder efter den i stk. 1 nævnte periode.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder kun anvendelse for en udlænding omfattet af stk. 1, nr. 7, hvis udlændingen vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland sammen med den person, til hvem udlændingen har den familiemæssige tilknytning, der har dannet grundlag for opholdstilladelsen.

Stk. 4. Uanset bestemmelsen i § 17 bortfalder en opholdstilladelse først, når en udlænding, der med henblik på at tage varigt ophold vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland, har opholdt sig uden for Danmark i mere end 3 på hinanden følgende måneder og har opholdstilladelse efter

- 1) § 9, stk. 2, nr. 5, når tilladelsen er meddelt tidsbegrænset,
- 2) § 9, stk. 1, nr. 2-4, eller § 9, stk. 2, nr. 1 eller 4, som følge af en familiemæssig tilknytning

til en person omfattet af nr. 1, jf. dog stk. 5, eller

- 3) et andet grundlag end nævnt i nr. 1 og 2, hvis det bestemmes efter ansøgning.

Stk. 5. Stk. 4 finder kun anvendelse for en udlænding omfattet af stk. 4, nr. 2, hvis udlændingen vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland sammen med den person, til hvem udlændingen har den familiemæssige tilknytning, der har dannet grundlag for opholdstilladelsen.

Stk. 6. En udlænding kan kun én gang bevare sin opholdstilladelse i henhold til stk. 1-5.«

§ 17. I § 26, stk. 1, i lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov) udgår 2. punktum.

§ 18. I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 819 af 3. november 1997 som ændret ved § 20 i lov nr. 980 af 17. december 1997 og ved lov nr. 1033 af 23. december 1998, foretages følgende ændring:

1. § 7, *litra j*, affattes således:

»j) Ydelser efter lov om social service, lov om aktiv socialpolitik og lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov) til dækning af nærmere bestemte udgifter for modtageren, ydelser efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik, andre ydelser efter lov om aktiv socialpolitik i det omfang disse ydelser beregnes på grundlag af hjælp ydet efter lovens § 34 samt ydelser efter lov om repatriering.«

§ 19. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. § 16 kan dog ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål

Reglerne om repatriering er en del af den generelle udlændingepolitik, hvis overordnede sigte blandt andet er at yde beskyttelse til de personer, der har behov herfor, og at give de personer, der har mulighed for at vende tilbage til deres hjemland, de nødvendige forudsætninger herfor.

Den overordnede målsætning med lovforslaget er at forstærke og udbygge den hidtidige repatrieringsindsats.

Der skal gives udlændinge det bedst mulige grundlag for at tage stilling til og eventuelt træffe beslutning om repatriering, og der skal ydes økonomisk støtte, hvis den pågældende vælger at vende tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland og har behov for en sådan hjælp. Forslaget har endvidere til formål at styrke den enkelte udlændings forudsætninger og muligheder for at repatriere.

Reglerne om repatriering skal ses i tilknytning til den integrationsindsats, der ydes over for nyankomne udlændinge, idet et vellykket integrationsforløb, hvor udlændingen har bevaret sin handleevne, ansvarlighed og engagement i uddannelse, arbejde og fritid, er det bedste udgangspunkt for en tilbagevenden til hjemlandet.

Det er af væsentlig betydning, at det er muligt for den enkelte udlænding at modtage generel rådgivning om forholdene i hjemlandet og om konkrete projekter m.v., der kan være relevante i forhold til den pågældende. Rådgivning af betydning for repatriering kan endvidere finde sted i forbindelse med kommunernes vejledning i tilknytning til administrationen af den almindelige sociallovgivning. Efter denne lovgivning skal der blandt andet vejledes om den række af muligheder, der er for at tilrettelægge aktiverings-, uddannelses- og erhvervsforløb, der sikrer, at den pågældende tilegner sig kvalifikationer, som kan anvendes i hjemlandet og bidrage til genopbygningen af dette. Dette kan eksempelvis være særligt tilrettelagte aktiverende forløb i form af vejlednings- og praktikfor-

løb, erhvervsmodnende kurser eller andre tilsvarende forløb med en kombination af arbejde og uddannelse.

2. Lovforslagets baggrund i øvrigt

Ved § 65 i lov nr. 474 af 1. juli 1998 om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov) blev der som § 117 a indsat en revisionsbestemmelse i lov om aktiv socialpolitik. Efter § 117 a i lov om aktiv socialpolitik skal indenrigsministeren fremsætte forslag til revision af repatrieringsbestemmelserne i §§ 86 og 87 i samme lov inden udgangen af folketingsåret 1998-99. Om baggrunden for revisionsbestemmelsen henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 65, nr. 6 og § 66 (FT 1997/98, 2. samling, tillæg A, sp. 1650).

3. Lovforslagets indhold

De vigtigste lovbestemmelser om repatriering findes i §§ 86 og 87 i lov om aktiv socialpolitik, der indeholder regler om de forskellige former for økonomisk støtte, der kan ydes til repatriering. Herudover indeholder udlændingelovens § 17 a sammenholdt med § 17 bestemmelser om, hvornår en opholdstilladelse i Danmark bortfalder som følge af repatriering, og lov om social pension indeholder regler om medtagelse af pension ved repatriering. De relevante bestemmelser i lov om aktiv socialpolitik, udlændingeloven m.v. er gengivet i bilag 1-2.

Da reglerne om repatriering ikke har nogen naturlig sammenhæng med hverken formålet med lov om aktiv socialpolitik eller med den hjælp til forsørgelse, der kan ydes efter denne lov, foreslås reglerne om repatriering samlet i en selvstændig lov. Reglerne om bortfald af opholdstilladelse som følge af repatriering foreslås – med en ændret formulering – bibeholdt i udlændingeloven. Ud over udlændingeloven kan navnlig reglerne i integrationsloven og lov om social pension have betydning for udlændinge, der overvejer at repatriere, og for den generelle repatrieringsindsats.

Lovforslaget er opdelt i otte kapitler. Kapitel 1 vedrører formålet med forslaget og den omfattede personkreds m.v., kapitel 2 indeholder bestemmelser om rådgivning om repatriering, kapitel 3 indeholder be-

stemmelser om den økonomiske hjælp, der kan ydes, kapitel 4 indeholder regler om modtagelse af løbende reintegrationsbistand, kapitel 5 vedrører ansættelse ved projekter, mens kapitel 6, 7 og 8 vedrører henholdsvis klager over afgørelser, finansiering og ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

3.1. Personkreds m.v.

Ved repatriering forstås normalt udlændinges frivillige tilbagevenden til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på varigt ophold. Lovforslagets definition i § 2 af begrebet er i overensstemmelse hermed. Det er herved understreget, at repatriering skal finde sted på frivilligt grundlag og med det formål at tage varigt ophold i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Når et menneske flygter fra sit hjemland på grund af forfølgelse, har han eller hun ret til beskyttelse i et andet land. Dette følger blandt andet af Flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Formålet med denne internationale beskyttelse er ikke, at flygtningen skal forblive flygtning for altid. Formålet er derimod at sikre den pågældendes fornyede medlemskab af et samfund og genoprettelsen af den nationale beskyttelse, enten i hjemlandet eller via integration andetsteds.

FN's Generalforsamling vedtog ved resolution 428 af 14. december 1950 statuten for FN's Flygtningehøjkommissariat (UNHCR). Generalforsamlingen opfordrede i den forbindelse alle stater til at samarbejde med Højkommissæren i udøvelsen af dennes funktioner, herunder ved at assistere Højkommissæren i tiltag for at fremme frivillig repatriering af flygtninge.

UNHCR's eksekutivkomité har ved to konklusioner om frivillig repatriering af henholdsvis 1980 (nr. 18, XXXI) og 1985 (nr. 40, XXXVI) understreget, at frivillig repatriering i almindelighed er den bedste løsning på flygtningeproblemer. Det fremgår af disse konklusioner, som er udtryk for internationale retningslinier, at staterne bør arbejde for at lette adgangen til at repatriere i sikkerhed og værdighed. UNHCR har endvidere flere gange understreget, at frivillig repatriering skal sikres i et samarbejde mellem hjemlandet, værtslandet, UNHCR og relevante frivillige organisationer.

I lovforslaget er betegnelsen »hjemland eller tidligere opholdsland« anvendt. Dette skyldes, at en tilbagevenden ikke i alle tilfælde behøver at ske til det land, hvor den pågældende er født, eller hvortil vedkommende har statsborgerskabsmæssig tilknytning.

Hvis en person forud for indrejsen i Danmark har haft bopæl i et andet land, vil vedkommende kunne

modtage repatrieringshjælp med henblik på tilbagevenden til dette land. Statsløse, der ikke har noget hjemland at vende tilbage til, vil ligeledes være omfattet af ordningen ved tilbagevenden til det land, hvor vedkommende tidligere har boet.

Der vil efter lovforslaget kunne ydes hjælp til repatriering til den samme personkreds som efter de gældende regler, det vil sige til flygtninge m.v., familiesammenførte til flygtninge m.v. og til andre familiesammenførte udlændinge. I forhold til de gældende regler er der således alene foretaget enkelte præciseringer af den omfattede personkreds. Således er personer med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 3, på grund af væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervmæssige hensyn, ikke omfattet af personkredsen. En udlænding, der ikke er omfattet af lovens personkreds, kan dog ansøge indenrigsministeren om at blive anset for omfattet af loven. Herved sikres det, at alle relevante indvandrergrupper kan tilbydes hjælp til repatriering efter loven, hvis der er behov herfor. Forslagets § 3 er desuden formuleret således, at der anvendes samme terminologi som i lov om integration af udlændinge i Danmark.

Lovforslaget gælder ikke for udlændinge, der er statsborgere i et andet nordisk land, statsborgere i et EU-land, eller statsborgere i et land, der er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejde. Forslaget gælder endvidere ikke for udlændinge, der er omfattet af Det Europæiske Fællesskabs regler om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Danske statsborgere kan ikke modtage hjælp efter lovens bestemmelser. Dette gælder, uanset om de pågældende personer inden erhvervelse af dansk statsborgerskab har tilhørt den personkreds, der er omfattet af ordningen. Danske statsborgere kan i stedet søge hjælp til flytning efter lov om aktiv socialpolitik § 85.

I lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. er der fastsat særlige bestemmelser om hjælp til tilbagevenden for personer, der er meddelt midlertidig opholdstilladelse efter denne lov. Der foreslås ingen ændringer i denne ordning.

3.2. Rådgivning om repatriering

Hvis repatrieringen skal lykkes, er det nødvendigt, at den forberedes grundigt. Denne forberedelse må omfatte indhentelse af oplysninger om økonomiske, sociale, sikkerhedsmæssige og politiske forhold i opholdslandet og om lokale hjælpeprogrammer for

F. t. Repatrieringslov

hjemvendte statsborgere. Herudover er oplysninger om støttemuligheder efter repatrieringsreglerne og konsekvenser for opholdstilladelsen i Danmark væsentlige i forbindelse med beslutningen om at repatriere.

Indenrigsministeriet har det overordnede ansvar for den individuelle rådgivning af herboende udlændinge, som ønsker at repatriere. Indenrigsministeriet kan overlade udførelsen af rådgivningsopgaven til Dansk Flytningehjælp eller til en eller flere myndigheder, organisationer eller foreninger m.v. Indenrigsministeriet kan i øvrigt overlade bestemte opgaver til en eller flere myndigheder, organisationer eller foreninger m.v.

Kommunerne vil få ansvar for at udbrede kendskabet til repatrieringsordningen og vejlede om reglerne. Kommunalbestyrelsen skal således for udlændinge omfattet af integrationsloven i forbindelse med den særlige integrationsindsats vejlede om muligheden for at modtage hjælp til repatriering. Kommunerne skal endvidere som hidtil forestå den praktiske administration af loven og herunder træffe afgørelser om udbetaling af økonomisk støtte til repatriering. Rådgivningen om repatriering vil skulle ske i et nært samarbejde mellem kommunerne og Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgivningsopgaven til. Kommunerne kan henvise den enkelte udlænding til at søge yderligere rådgivning hos Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgivningsopgaven til. Kommunerne kan i øvrigt som hidtil iværksætte projekter med henblik på at fremme repatriering.

Efter lovforslaget har Indenrigsministeriet ud over ansvaret for den individuelle rådgivning af herboende udlændinge, som udtrykker ønske om at vende tilbage til deres hjemland, tillige ansvaret for den generelle rådgivnings- og informationsindsats over for kommuner, uddannelsesinstitutioner, organisationer m.v.

3.3. Hjælp til repatriering

Det foreslås, at både størrelsen og karakteren af den økonomiske hjælp, der kan ydes til repatriering, videreføres med enkelte ændringer og præciseringer. Det vil således fortsat være en betingelse for at modtage hjælp til repatriering, at udlændingen ikke selv har midler hertil, og at udlændingen ønsker at vende tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på varigt ophold.

Hjælp til repatriering omfatter efter forslaget som hidtil udgifter til rejsen fra Danmark til hjemlandet, udgifter til transport af personlige ejendele, udgifter

til transport af erhvervsudstyr, etableringshjælp og udgifter til sygeforsikring i et år i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Det foreslås, at den volumen af personlige ejendele, der kan ydes transportstøtte til, forhøjes til 2 m³ pr. person uanset alder fra tidligere henholdsvis 1 m³ pr. person, der er fyldt 18 år, henholdsvis ½ m³ pr. person, der ikke er fyldt 18 år. Baggrunden herfor er, at erfaringen har vist, at den hidtidige mængde har været utilstrækkelig i forhold til de ejendele, som de pågældende udlændinge har erhvervet sig i bopælsperioden i Danmark. Det har endvidere været erfaringen, at børn ofte har et lige så stort behov som voksne for at medbringe personlige ejendele til hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Tilsvarende erfaringer har gjort sig gældende med hensyn til den eksisterende mulighed for at medbringe erhvervsudstyr. Det foreslås derfor, at der kan dækkes op til 10.000 kr. i udgifter til transport af erhvervsudstyr mod nu 5.475 kr. (1999-niveau).

Herudover foreslås der indført mulighed for at dække udgifter på højst 10.000 kr. til køb af erhvervsudstyr, der vil være egnet til at fremme udlændingens beskæftigelsesmuligheder og genopbygningen af hjemlandet.

Det foreslås endvidere, at hjælpen til etablering i hjemlandet eller det tidligere opholdsland forhøjes fra 16.251 kr. (1999-niveau) til 18.000 kr. til personer, der er fyldt 18 år, og fra 5.417 kr. (1999-niveau) til 6.000 kr. pr. person, der ikke er fyldt 18 år. Forhøjelsen sker på grundlag af overvejelser om de udgifter, der erfaringsmæssigt er i forbindelse med den umiddelbare reintegration i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, og hensynet til, at etableringshjælpen ikke bør have en sådan størrelse, at en udlænding, der vælger at repatriere, vil være i stand til at opretholde en væsentlig højere levestandard end de lokale borgere i hjemlandet. Beløbene vil blive reguleret én gang årligt efter lov om en satsreguleringsprocent.

Det foreslås desuden, at den eksisterende mulighed for at dække udgifter til sygeforsikring i et år i hjemlandet eller det tidligere opholdsland suppleres med en mulighed for at dække udgifter til nødvendig lægeordineret medicin til højst et års forbrug.

I en række tilfælde, hvor en udlænding har en medicinkrævende sygdom, har kommunen hidtil i stedet dækket udgifter til lægeordineret medicinforbrug, som udlændingen har taget med sig ved repatrieringen. Denne løsning har været til gavn for de enkelte udlændinge og er enkel at administrere i kommunerne. Det foreslås derfor, at denne ordning formaliseres, således at udlændinge udover udgifter til sygeforsik-

ring tillige kan få dækket udgifter til nødvendig læge-ordineret medicin til højst et års forbrug.

Hjælp til repatriering skal efter forslaget som hidtil kun kunne modtages én gang. Familiesammenførte udlændinge kan som udgangspunkt kun modtage hjælp til repatriering, hvis de pågældende vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland sammen med den person, til hvem de har den familiemæssige tilknytning, som har dannet grundlag for opholdstilladelsen.

Det foreslås endvidere, at kommunalbestyrelsen i ganske særlige tilfælde i op til 12 måneder skal kunne yde hjælp til betaling af boligudgifter i Danmark, hvis et familiemedlem repatrierer forud for resten af familien. Baggrunden herfor er, at det ofte vil være hensigtsmæssigt, at et familiemedlem vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland for at forberede genetableringen af hele familien i landet. Dette kan efter de gældende regler i en række tilfælde imidlertid medføre økonomiske problemer for den del af familien, der bliver i Danmark, idet denne vil miste indtægter og derved kan blive nødsaget til at flytte.

Der foreslås endeligt indført mulighed for kommunen for at træffe beslutning om tilbagebetaling af hjælp til repatriering, hvis særlige omstændigheder taler herfor. Bestemmelsen har til formål at hindre misbrug og kan derfor navnlig anvendes, hvis hjælpen ikke er anvendt efter hensigten, herunder i tilfælde, hvor den pågældende udlænding har gjort brug af fortrydelsesretten inden for kort tid og ikke har haft til hensigt at bosætte sig varigt i hjemlandet, eller hvis der til brug for behandlingen af ansøgningen om hjælp til repatriering er angivet urigtige eller vildledende oplysninger.

3.4. Reintegrationsbistand

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen kan yde løbende månedlig reintegrationsbistand i 5 år til udlændinge, der er omfattet af loven. Reintegrationsbistanden supplerer den eksisterende mulighed for at medtage pension under repatriering. Der kan ske udbetaling af reintegrationsbistand, hvis den pågældende er fyldt 65 år, opfylder betingelserne for at modtage førtidspension eller er fyldt 55 år og på grund af sin helbredstilstand eller lignende forhold må antages ikke at kunne skaffe sig et forsørgelsesgrundlag i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende ikke selv har midler, som kan dække behovet for reintegrationsbistand og ønsker at vende tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på at tage varig bopæl. Det er endelig en betingelse, at den pågældende udlæn-

ding har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark og har haft opholdstilladelse her i 5 år.

Baggrunden for forslaget er, at en del ældre eller uarbejdsdygtige udlændinge ønsker at vende hjem, men opgiver tanken herom på grund af manglende forsørgelsesmulighed i hjemlandet.

Der er på nuværende tidspunkt mulighed for under visse betingelser at medtage folkepension i medfør af § 3 a, i lov om social pension. Muligheden for at medtage folkepension gælder imidlertid kun for flygtninge, personer med humanitær opholdstilladelse og personer med opholdstilladelse af ganske særlige grunde. For andre grupper af udlændinge er det muligt at medtage pensioner (både folkepension og førtidspension), hvis der findes en bilateral aftale om social sikring mellem Danmark og hjemlandet. Retten til at medtage pension gælder alene folkepensionens grundbeløb og dermed ikke pensionstillæg eller personligt tillæg. Af den tillagte pension er det kun muligt at medtage den del af grundbeløbet, der er optjent på grundlag af bopælstid i Danmark. I de tilfælde, hvor flygtningen har opholdt sig i et begrænset antal år i Danmark, er det derfor kun muligt at medtage et relativt beskedent beløb ved repatriering.

Mange ældre eller uarbejdsdygtige udlændinge, som ønsker at repatriere, har ikke økonomisk mulighed for at forsørge sig selv i hjemlandet. Formålet med at indføre en ordning, hvorefter der kan ydes reintegrationsbistand, er at hjælpe denne gruppe af udlændinge med et løbende kontant tilskud til forsørgelse. De ældre eller uarbejdsdygtige udlændinge har dermed en reel mulighed for reintegration i hjemlandet. På denne måde kan det undgås, at denne persongruppe fastholdes i Danmark alene på grund af manglende forsørgelse i hjemlandet.

Hvis en udlænding medtager pension ved repatriering efter lov om social pension, herunder bilaterale aftaler om social sikring mellem Danmark og andre lande, vil dette beløb blive fradraget i reintegrationsbistanden.

Det foreslås, at indenrigsministeren fastsætter størrelsen af reintegrationsbistanden. Bistanden vil blive fastsat, således at bistanden under hensyn til leveomkostningerne i de enkelte lande giver en levefod, der svarer nogenlunde til den levefod, der opnås ved modtagelse af folkepensionens og førtidspensionens grundbeløb her i landet – for tiden ca. 4.000 kr. Herudover kan indenrigsministeren fastsætte nærmere regler om udbetaling af reintegrationsbistand. Indenrigsministeren vil årligt fastsætte størrelsen af reintegrationsbistanden vedrørende de enkelte lande. Det kan i nogle lande være vanskeligt at foretage en sam-

menlignelig beregning af leveomkostningerne, bl.a. fordi visse lande har delvis naturaløkonomi. Størrelsen af reintegrationsbistanden vil derfor for nogle landes vedkommende til dels skulle fastsættes på baggrund af et skøn. Der vil blive fastsat et mindstebeløb for størrelsen af reintegrationsbistanden. Det vil endvidere blive fastsat, at reintegrationsbistanden for den enkelte udlænding ikke kan nedsættes i den periode, hvori bistanden ydes.

3.5. Projekter.

Efter § 86, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik kan en udlænding i stedet for hjælp til etablering tilbydes arbejde ved et bistandsprojekt i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Denne mulighed er endnu ikke blevet anvendt i praksis. Da muligheden for ansættelse på et projekt kan være et væsentligt element i forbindelse med reintegrationen i hjemlandet, bør indsatsen på dette område forstærkes betydeligt.

Selvom en udlænding opnår ansættelse ved et bistands-, reintegrations-, genopbygningsprojekt eller lignende, vil der kunne være behov for midler til den umiddelbare genetablering i hjemlandet. Det foreslås derfor, at muligheden for at opnå ansættelse ved et projekt bliver et supplement til etableringshjælpen i stedet for et alternativ.

Der findes endvidere at være behov for en tættere kontakt mellem Udenrigsministeriet og Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgivningsopgaven til, vedrørende mulighederne for at tilbyde arbejde ved et projekt. Det foreslås derfor, at Udenrigsministeriet skal give Indenrigsministeriet eller den pågældende myndighed m.v. underretning ved etablering af projekter i udlandet.

Den danske regering og danske hjælpeorganisationer har iværksat udviklingsprojekter i en række lande. Ved nogle af disse projekter vil der – under iagttagelse af de normale krav og procedurer for forberedelse og gennemførelse af sådanne projekter – være mulighed for at ansætte velkvalificerede personer som led i de pågældendes repatriering. Vejledning om muligheden for at opnå ansættelse på projekter indgår i den almindelige vejledningsforpligtelse efter § 5.

Det foreslås på denne baggrund, at kommunalbestyrelsen, hvis en udlænding i forbindelse med ansøgning om hjælp til repatriering udtrykker ønske om at arbejde på et bistands-, reintegrations-, genopbygningsprojekt eller lignende, skal rette henvendelse til Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgiv-

ningsopgaven til, der i samarbejde med Udenrigsministeriet skal undersøge, om den pågældende kan tilbydes arbejde ved et projekt i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Der vil kunne tilbydes arbejde ved både danske og andre bistands- og udviklingsprojekter, herunder projekter ledet af internationale organisationer som eksempelvis FN's Flygtningehøjkommissær (UNHCR) eller International Organisation for Migration (IOM). Der vil eventuelt kunne være tale om arbejde som led i disse organisationers repatrieringsprogrammer i forskellige lande. Den individuelle støtte til repatriering vil således for nogle landes vedkommende kunne ses i sammenhæng med mulighederne for dansk bistand til lande, hvortil repatriering finder sted. Danida har i en årrække støttet repatrieringsprogrammer tilrettelagt af UNHCR, IOM og andre hjælpeorganisationer.

3.6. Fortrydelsesret

Nogle af de personer, som vender tilbage til deres hjemland, fortryder repatrieringen. Grundene hertil kan være, at de økonomiske, sociale og kulturelle forhold i hjemlandet har ændret sig. Desuden kan der i visse tilfælde forekomme chikane eller direkte forfølgelse af personer, som vender tilbage til hjemlandet efter en periode i eksil. De nævnte forhold må antages at medføre, at nogle ikke ville vælge at repatriere, hvis der ikke var mulighed for i en periode at bevare opholdstilladelsen i Danmark.

Der blev derfor ved repatrieringsordningens ikrafttræden i august 1993 indført en tidsbegrænset ret til at bevare opholdstilladelsen i Danmark.

En af de største hindringer for repatriering er, at der kan være for kort tid til at træffe den endelige beslutning om at repatriere, idet det ofte tager lang tid at genetablere sig i hjemlandet. Den nuværende fortrydelsesret er på 6 måneder for personer, der har opholdt sig i Danmark i mindre end 6 år, og på 12 måneder for personer, der har opholdt sig i Danmark i mere end 6 år. Den forholdsvis korte fortrydelsesret kan have den virkning, at en del vælger at anvende fortrydelsesretten, inden fristen udløber.

Det foreslås på den baggrund, at der i udlændinge-loven indføres en generel forlængelse af fortrydelsesretten til 12 måneder kombineret med en regel om, at pågældende i perioden herefter og indtil der er forløbet yderligere 12 måneder fra udrejsen, kan ansøge om, at opholdstilladelsen ikke skal anses som bortfaldet. Ansøgningen skal imødekommes, hvis den pågældende angiver en rimelig begrundelse for at udskyde endelig stillingtagen til spørgsmålet om fortrydelse eller en rimelig begrundelse for, at den pågæl-

dende først vender tilbage til Danmark senere end 12 måneder efter hjemrejsen. Der kan gives afslag på ansøgningen, hvis den ikke efter en konkret individuel vurdering er rimeligt begrundet. Ved at forlænge fortrydelsesretten gives de repatrierede den nødvendige tid til at genetablere sig i hjemlandet og opbygge et nyt netværk og eksistensgrundlag. Det foreslås endvidere, at længden af fortrydelsesretten gøres ens for alle, idet behovet for at have tilstrækkelig tid til reintegration i hjemlandet eller det tidligere opholdsland ikke afhænger af, hvor lang tid en person har haft opholdstilladelse i Danmark.

Det foreslås, at den udvidede fortrydelsesret – som i dag – alene gælder for flygtninge m.v. samt familiesammenførte udlændinge til flygtninge m.v.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

Lovforslaget indebærer som nærmere beskrevet i de almindelige bemærkninger, at der foretages en justering af en del af den hjælp, der efter §§ 86 og 87 i lov om aktiv socialpolitik hidtil har været tilbudt udlændinge, der overvejer at repatriere, samt at der indføres nye tilbud om hjælp i forbindelse med repatriering.

De foreslåede ændringer omfatter en forhøjelse af etableringsydelsen, udvidelse af hjælpen til at medbringe personlige ejendele og hjælp til transport af nødvendigt erhvervsudstyr. Som noget nyt indføres tilbud om hjælp til køb af erhvervsudstyr til brug i hjemlandet, og den hidtidige hjælp til sygeforsikring suppleres med en mulighed for at dække udgifter til et års forbrug af medicin.

Lovforslaget indebærer desuden som noget nyt, at der for visse persongrupper kan ydes en løbende reintegrationsbistand over fem år.

Det forventes, at lovforslaget vil medføre, at flere udlændinge vil benytte sig af mulighederne for at modtage hjælp i forbindelse med repatriering.

Det skønnes, at lovforslaget brutto medfører offentlige merudgifter på 3,1 mill. kr. i 2000, 4,2 mill. kr. i 2001, 5,6 mill. kr. i 2002 og 7,1 mill. kr. i 2003. Samtidig forventes mindreudgifter til offentlige overførsler i forbindelse med den hjælp, der ydes udlændinge, mens de har ophold i Danmark. Mindreudgifterne skønnes til 3,8 mill. kr. i 2000, 11,5 mill. kr. i 2001, 19,1 mill. kr. i 2002 og 26,8 mill. kr. i 2003.

På den baggrund skønnes lovforslaget at medføre samlede offentlige nettomindreudgifter på 0,7 mill. kr. i 2000, 7,3 mill. kr. i 2001, 13,5 mill. kr. i 2002 og 19,7 mill. kr. i 2003.

Det er ved udgiftsberegningerne forudsat, at reintegrationsbistanden gennemsnitligt vil udgøre ca. 2.000 kr. pr. måned.

Ved udgiftsberegningerne er det endvidere forudsat, at 250 udlændinge årligt frivilligt repatrierer, hvilket svarer til en stigning på 100 personer årligt i forhold til de hidtidige forudsætninger. Skønnet er dog forbundet med en betydelig usikkerhed, da antallet af udlændinge, der repatrierer, afhænger af en række forhold, herunder forholdene i de relevante lande, og derfor varierer meget, jf. nedenstående tabel. Beregningen af de samlede merudgifter er således forbundet med en tilsvarende usikkerhed. Dertil kommer, at skønnet over mindreudgifter i forbindelse med den hjælp, der ydes udlændinge med ophold i Danmark er baseret på gennemsnitsbetragtninger over ydelsesstørrelser, hvorfor der også her er tale om skøn under nogen usikkerhed.

Statistik over antal repatrierede personer i perioden 1994-1998

	1994	1995	1996	1997	1998
Bosnien-Hercegovina *	-	14	425	318	187
Chile	4	12	4	1	1
Iran	23	28	24	9	7
Libanon	26	7	8	14	13
Somalia	2	2	1	10	23
Andre lande	29	9	13	36	27
I alt	84	72	475	388	258

* Her er kun medtaget statistik for personer fra Bosnien-Hercegovina, som er repatrieret i medfør af den generelle ordning i lov om aktiv socialpolitik. Bosniske statsborgere, der er repatrieret i medfør af lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (jugoslaverloven), er således ikke omfattet. Fra 1994 til 1998 er i alt 296 personer med midlertidig opholdstilladelse repatrieret efter bestemmelserne herom i jugoslaverloven.

Ved beregningen af merudgifterne i forbindelse med udvidelsen af repatrieringshjælpen – dog undtaget reintegrationsbistanden – er det forudsat, at de gennemsnitlige ydelser pr. person øges med ca. 5.000

kr. svarende til ca. 30 pct. Den gennemsnitlige udgift pr. person forventes herefter at udgøre ca. 20.000 kr. Samlet medfører udvidelsen af ydelserne således offentlige merudgifter på ca. 2,8 mill. kr.

Det forventes, at ca. 25 personer i 2000 og ca. 60 personer i 2001 og årene frem vil benytte sig af det nye tilbud om reintegrationsbistand i 5 år. Det skønnes, at tilbuddet om reintegrationsbistand isoleret set medfører nye udgifter på 0,3 mill. kr. i 2000, 1,3 mill. kr. i 2001, 2,8 mill. kr. i 2002, og 4,2 mill. kr. i 2003. Udgifterne indgår i de tidligere anførte skøn over lovforslagets samlede økonomiske konsekvenser.

De skønnede mindredgifter omfatter alene offentlige overførsler. I det omfang flere udlændinge udnytter muligheden for reintegration, vil der herudover blive tale om visse mindredgifter til offentlig service – eksempelvis ældreomsorg. Der er ikke foretaget skøn over disse mulige mindredgifter.

Udgifterne i forbindelse med justeringen og udvidelsen af repatrieringshjælpen indbudgetteres på finansloven for år 2000. De hidtidige udgifter til refusion af kommunernes udgifter til repatrieringshjælp overføres fra Socialministeriet til Indenrigsministeriet.

Dansk Flygtningehjælp har som nævnt i de generelle bemærkninger forestået rådgivning af udlændinge, der overvejer at repatriere, samt gennemført repatrieringsprojekter. Der vil med virkning fra år 2000 blive oprettet en ny konto på finansloven, hvorfra udgifter til tilskud til de organisationer, der fremover varetager disse opgaver, vil blive afholdt.

Efter de gældende regler i lov om aktiv socialpolitik refunderer staten fuldt ud udgifter til repatriering i de første 1½ år efter meddelelse af opholdstilladelse. Herefter refunderes udgifterne med 50 pct. Der findes ikke grundlag for at opretholde denne sondring. Der foreslås i stedet indført en fast refusion på 75 pct. vedrørende hjælp til repatriering. Størrelsen af refusionsprocenten er fastlagt således, at refusionen stort set svarer til det faktiske gennemsnit af de hidtil ydede refusioner.

Efter forslaget yder staten fuld refusion for de kommunale udgifter til reintegrationsbistand.

Det skønnes, at kommunerne årligt har merudgifter på 0,3 mill. kr. som følge af øgede ydelser til hjælp til repatriering. Herudover vil den forventede stigning i antallet af repatrierede isoleret set medføre kommunale merudgifter på ca. 0,4 mill. kr.

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser af betydning for staten.

Lovforslaget forventes ikke at medføre øgede administrative udgifter i kommunerne, da rådgivnings- og vejledningsopgaven i forhold til udlændinge i forvejen påhviler kommunerne.

Forslaget skønnes ikke at have erhvervsøkonomiske, erhvervsadministrative eller miljømæssige konsekvenser. Forslaget har ikke EU-retlige aspekter.

	Positive konsekvenser/mindredgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommune og amter	Statslige nettomindredgifter fra år 2000 og fremefter.	
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	-	-
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Miljømæssige konsekvenser	-	-
Administrative konsekvenser for borgerne	-	-
Forholdet til EU-retten	-	

5. Hørte myndigheder m.v.

Nærværende lovforslag blev ved brev af 5. februar 1999 sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Amtsrådsforeningen i Danmark, Amnesty International, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors, Den Sociale Ankestyrelse, Den Sociale Sikringsstyrelse, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Doku-

mentations- og Rådgivningscentret for Racediskrimination, Foreningen af Socialrådgivere, Foreningen af Statsamtsmænd, Foreningen af Statsamtsjurister, Frederiksberg Kommune, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landsorganisationen i Danmark, Mellempolitisk Samvirke, Nævnet for Etnisk Ligestilling, Rådet for Etniske Minoriteter, Skatteministeriet, Socialministeriet og Sundhedsministeriet.

Bemærkninger til forslaget enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen angiver lovens formål. Der henvises til de almindelige bemærkninger punkt 1.

Til § 2

Definitionen er i overensstemmelse med den almindelige internationale forståelse af begrebet. Betingelsen om, at tilbagevenden skal ske med henblik på at tage varig bopæl, indebærer, at det ikke anses som repatriering, hvis en person alene har til hensigt at opholde sig i hjemlandet eller det tidligere opholdsland i en periode og derefter vende tilbage til Danmark.

Til § 3

Personkredsen er afgrænset på samme måde som i integrationsloven. Bestemmelsen i stk. 2 angiver gruppen af flygtninge m.v., stk. 3 gruppen af familiesammenførte udlændinge til flygtninge m.v. og stk. 4 gruppen af andre familiesammenførte udlændinge. Bestemmelsen i stk. 5 angiver undtagelserne til personkredsen. Efter stk. 6 kan indenrigsministeren efter ansøgning beslutte, at en udlænding med opholdstilladelse på andet grundlag end nævnt i stk. 1-4 skal anses for omfattet af loven.

Hjemmelen i stk. 6 er indsat med henblik på, at der kan ydes hjælp til repatriering til andre udlændinge end dem, der uden videre er omfattet af loven, hvis der efter en konkret vurdering må antages at være behov herfor. Dette vil eksempelvis kunne være relevant for udlændinge, der har fået opholdstilladelse inden udlændingeloven fra 1983, herunder udlændinge, der er rejst ind som gæstearbejdere før indvandringsstoppet i 1973 eller er født her i landet som efterkommere af sådanne gæstearbejdere.

Til § 4

Bestemmelsen indebærer, at der sker en fastlæggelse af Indenrigsministeriets ansvar i forbindelse med rådgivning om repatriering. Indenrigsministeriet kan overlade udførelsen af rådgivningsopgaven til Dansk Flygtningehjælp eller til en eller flere myndigheder, organisationer eller foreninger m.v. og kan overlade andre bestemte opgaver til en eller flere myndigheder, organisationer eller foreninger m.v.

Opgaverne består i individuel rådgivning og vejledning af herboende udlændinge, som ønsker at vende tilbage til deres hjemland eller tidligere opholdsland og den praktiske forberedelse af udlændinges tilbagevenden til hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Herudover kan der iværksættes og ydes støtte til pro-

jekter med henblik på at fremme repatriering. Den individuelle rådgivning i forbindelse med repatriering vil kunne bestå i informationer om situationen i hjemlandet, konsekvenser for opholdsgrundlaget i Danmark, eventuelle igangværende projekter på repatrieringsområdet, eventuelle bistands- og genopbygningsprojekter i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, muligheden for at deltage på rekognosceringsrejser til og praktikophold i hjemlandet, muligheden for at medbringe pensioner og muligheden for at opnå kredit på favorable vilkår (mikrokredit) i private finansieringsselskaber og internationale organisationer m.v.

Indenrigsministeriet har hidtil stillet en særlig repatrieringsbevilling til rådighed for Dansk Flygtningehjælp. Bevillingen, der i 1999 er på 5 mill. kr., dækker udgifter til informationsformidling, rekognosceringsrejser og projekter til fremme af repatriering.

Rådgivningsarbejdet vil skulle ske i samarbejde med kommunerne og skal være egnet til at understøtte kommunernes repatrieringsindsats. På de årlige finanslove oprettes en særlig bevilling med henblik på, at Indenrigsministeriet kan indgå aftaler om udførelsen af opgaver i forbindelse med rådgivning og information vedrørende repatriering.

Til § 5

Bestemmelsen regulerer kommunalbestyrelsens opgaver med hensyn til udlændinge, der er omfattet af integrationsloven.

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med den særlige integrationsindsats efter integrationsloven, eller når der i øvrigt er anledning hertil, vejlede om muligheden for at modtage hjælp til repatriering. Vejledningen om repatriering kan også finde sted i forbindelse med kommunernes varetagelse af opgaver efter den almindelige sociallovgivning, herunder ved tilrettelæggelse af aktiveringsforløb.

Kommunalbestyrelsen skal som ansvarlig myndighed også vejlede udlændinge, som ikke er omfattet af integrationsloven, om reglerne om repatriering, og kan lade forhold, som er relevante for repatriering indgå i den almindelige integrationsindsats, som kommunalbestyrelsen har ansvaret for efter integrationsloven.

Kommunalbestyrelsen skal endelig underrette Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgivningsopgaven til, når udlændinge udtrykker ønske om at vende tilbage til deres hjemland eller tidligere opholdsland.

Til § 6

Efter § 5 i lov om aktiv socialpolitik kan kommunalbestyrelsen kun i særlige tilfælde udbetale hjælp til forsørgelse efter loven til personer, der opholder sig i udlandet. Hvis en udlænding opholder sig i sit hjemland udelukkende med det formål at forberede repatriering, vil den pågældende ikke kunne få kontanthjælp.

Efter bestemmelsen kan kommunalbestyrelsen give tilladelse til, at en udlænding modtager hjælp til forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik, hvis den pågældende deltager i praktik, uddannelsesforløb i eller rekognosceringsrejser til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på senere at træffe beslutning om repatriering. Der kan kun ydes hjælp efter lov om aktiv socialpolitik, hvis opholdet sker som led i et forløb eller projekt, der er planlagt af en myndighed eller organisation. Kommunalbestyrelsen skal derfor til brug for en ansøgning om at modtage hjælp efter lov om aktiv socialpolitik indhente en udtalelse fra Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgivningsopgaven til, om, hvorvidt opholdet vil være egnet til at forberede den pågældendes repatriering. Der vil i almindelighed kun kunne ydes hjælp til kortvarige ophold på op til 8 uger.

Til § 7

Bestemmelsen angår de betingelser, der skal være opfyldt for at kunne modtage økonomisk hjælp til repatriering, og de former for hjælp til repatriering, der kan modtages efter loven.

Efter stk. 1 er det en betingelse for udbetaling af hjælp, at udlændingen ikke har midler hertil, og at udlændingen ønsker at vende tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Der er tale om en videreførelse af de tilsvarende regler i lov om aktiv socialpolitik, og der er ikke tilsigtet ændringer i anvendelsen af kriterierne. Det må i nogen grad bero på en konkret vurdering af den enkelte udlændings forhold, om den pågældende selv har tilstrækkelige midler til repatrieringen, og i hvilket omfang der i givet fald kan ydes støtte. Hvis der er tale om en familie, skal hele familiens forhold vurderes samlet. Der kan ikke ydes hjælp til repatriering, hvis det må antages, at udlændingen ikke har til hensigt at tage varigt ophold i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Efter bestemmelsen i stk. 2, nr. 3, er der mulighed for at yde støtte til dækning af udgifter på højst 10.000 kr. til transport af udstyr, der er nødvendigt for udlændingens eller familiens erhverv i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Såfremt begge ægtefæller i en familie er aktive erhvervsudøvere, enten i familiens

virksomhed eller hver for sig, vil begge kunne modtage støtte til dækning af udgifter til transport af erhvervsudstyr.

I stk. 2, nr. 5, foreslås, at der skal kunne dækkes udgifter på højst 10.000 kr. til køb af erhvervsudstyr, der vil være egnet til at fremme udlændingens beskæftigelsesmuligheder og genopbygningen af hjemlandet eller det tidligere opholdsland samt udgifter til transport af sådant udstyr. Det er ikke en betingelse, at erhvervsudstyret skal anvendes af den enkelte udlænding selv, men den pågældende skal selv deltage i erhvervet. Der er således mulighed for, at flere personer i fællesskab kan modtage støtte til fælles indkøb af erhvervsudstyr. Der kan kun ydes tilskud til køb af erhvervsudstyr og transport heraf, hvis der i det pågældende land er et reelt og akut behov for de færdigheder og erhvervsudstyr, som der vil være tale om. Dette indebærer, at bestemmelsen navnlig vil være relevant i forhold til lande, som enten på grund af den generelle situation i landet eller på grund af krig eller krigslignende konflikter har et særligt behov for genopbygning. Hjælpen vil for udlændinge, der er omfattet af integrationsloven eller er under aktivering efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik, kunne ydes i forbindelse med de aktiviteter, der tilbydes efter lovgivningen. Der vil således kunne planlægges forløb, der retter sig mod at uddanne og forberede den pågældende udlænding til en tilbagevenden til hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Der vil eksempelvis kunne være tale om aktiviteter, der knytter sig til bestemte håndværksmæssige færdigheder og lignende. Hvis den pågældende udlænding har de relevante færdigheder, vil der herefter kunne ydes støtte til køb af udstyr, der gør det muligt for udlændingen at benytte disse i hjemlandet. Støtten vil endvidere kunne ydes i tilknytning til projekter efter lovens § 11. Det vil i nogle situationer være hensigtsmæssigt at yde støtten nogen tid inden repatrieringen skal finde sted. Kommunalbestyrelsen kan enten selv indkøbe det pågældende udstyr eller betinge støtten af, at der er fremlagt fornøden dokumentation for indkøbet. Da støtten er beregnet på anvendelse i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, vil den efter lovens § 9 kunne kræves tilbagebetalt, hvis udstyret ikke anvendes i tilknytning til repatriering.

Der kan som hidtil efter stk. 2, nr. 6, dækkes udgifter til sygeforsikring i 1 år i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, hvis der ikke på anden måde er etableret en sådan forsikring.

Der kan efter stk. 2, nr. 7, dækkes udgifter til nødvendig lægeordineret medicin til højst et års forbrug. Medicinen forudsættes så vidt muligt indkøbt i Dan-

mærk inden udrejsen til hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Hvis medicinen har begrænset holdbarhedstid, kan udgifterne til indkøb af medicinen i hjemlandet dog dækkes ved forudbetaling. Det er en betingelse for at dække udgifter til nødvendig lægeordineret medicin, at udlændingen ved en lægeerklæring dokumenterer at have behov for medicinen i den pågældende periode.

Familiesammenførte udlændinge kan efter stk. 4 som udgangspunkt kun modtage hjælp til repatriering, hvis de vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland sammen med den person, til hvem de har den familiemæssige tilknytning, som har dannet grundlag for opholdstilladelsen. Dette gælder også, hvis denne person er dansk statsborger.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkningspunkt 3.3.

Til § 8

Bestemmelsen om, at kommunalbestyrelsen i ganske særlige tilfælde i op til 12 måneder kan yde hjælp til betaling af boligudgifter i Danmark for en familie, hvis et medlem af familien vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland forud for resten af familien, er indsat for at lette den forberedte repatriering. Det er en betingelse for at yde hjælp efter bestemmelsen, at den økonomiske situation for den del af familien, der stadig er i Danmark, er blevet væsentligt forringet som følge af det pågældende familiemedlems udrejse, og at familien af denne grund ikke kan betale udgifterne til boligen. Dette vil navnlig kunne være tilfældet i situationer, hvor en tilkendt boligstøtte efter bolig- og/eller sociallovgivningen ned sættes som følge af, at det repatrierede familiemedlem har fraflyttet bopælen. Kommunalbestyrelsen skal forud for udbetaling af støtte til boligudgifter foretage en samlet konkret vurdering af familiens behov under hensyn til rådighedsbeløb og boligforhold.

Til § 9

Bestemmelsen om tilbagebetaling af repatrieringshjælp har til formål at sikre, at hjælpen til repatriering anvendes efter hensigten. Hjælp til repatriering kan derfor navnlig kræves tilbagebetalt i tilfælde, hvor den pågældende udlænding har anvendt fortrydelsesretten efter kort tid og ikke har gjort et seriøst forsøg på at repatriere, eller hvis der til brug for behandlingen af ansøgningen om hjælp til repatriering er angivet urigtige eller vildledende oplysninger. Hjælpen bør i almindelighed kræves tilbagebetalt, hvis der slet ikke er gjort et forsøg på repatriering. Bestemmelsen finder anvendelse på hjælp til repatriering udbetalt i medfør

af §§ 7 og 8. Henvisningen til § 95 i lov om aktiv socialpolitik indebærer blandt andet, at der ved gennemførelse af tilbagebetalingskravet skal fastsættes en betalingsordning under hensyn til, hvad den pågældende kan betale uden at komme til at mangle det nødvendige til sit eget eller familiens underhold, samt at kommunen kan inddrive gælden efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter.

Til § 10

Bestemmelsen i stk. 1 angiver betingelserne for at kunne få udbetalt reintegrationsbistand. Vurderingen af, om en udlænding må antages ikke at kunne skaffe sig et forsørgelsesgrundlag i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, jf. stk. 1, nr. 5, skal tage udgangspunkt i lægelige oplysninger om den pågældende sammenholdt med oplysninger om forløbet af de aktiviteter m.v., som den pågældende måtte have fulgt i medfør af lovgivningen.

Bestemmelsen i stk. 2 medfører, at reintegrationsbistand supplerer muligheden for at medtage pension ved repatriering. Såfremt den pågældende udlænding vælger at medtage pension efter reglerne i lov om social pension, herunder bilaterale aftaler om social sikring mellem Danmark og andre lande, skal dette beløb efter skat fradrages i reintegrationsbistanden. Hvis det beløb, en udlænding kan medtage, efter reglerne i lov om social pension eller efter bilaterale aftaler om social sikring mellem Danmark og andre lande, er mindre end reintegrationsbistanden, udgør reintegrationsbistanden forskellen mellem pensionen og reintegrationsbistanden for det pågældende land. Hvis pensionen efter skat, som udlændingen kan medtage, er større end reintegrationsbistanden for det pågældende land, kan der ikke ydes reintegrationsbistand.

Hjemmelen i stk. 3 til at fastsætte nærmere regler om betingelserne for og fremgangsmåden ved udbetaling af reintegrationsbistand vil bl.a. blive anvendt til at fastlægge, hvad der skal forstås ved »formue, som ikke kan dække behovet for reintegrationsbistand«, jf. stk. 1, nr. 1. Der vil herudover kunne fastsættes regler til sikring af, at udbetalingen sker til den rette person.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkningspunkt 3.4.

Til § 11

Bestemmelsen indebærer en udbyggelse af den hidtidige ordning, hvorefter der er mulighed for, at en udlænding i stedet for hjælp til etablering kan tilbydes arbejde ved et bistandsprojekt i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Muligheden for at opnå ansættelse ved et bistands-, reintegrations- eller genopbygningsprojekt eller lignende er efter bestemmelsen et supplement til etableringshjælpen og ikke som hidtil et alternativ. Bestemmelsen indebærer endvidere, at Udenrigsministeriet skal give Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgivningsopgaven til, underretning ved etablering af projekter i udlandet.

Der vil navnlig kunne være tale om projekter, der iværksættes i et område ved hjælp af lokal arbejdskraft, hvorefter personer, der ønsker at repatriere, vil kunne knyttes til projekterne. Vejledning om muligheden for at opnå ansættelse på projekter indgår i den almindelige vejledningsforpligtelse efter § 5. Hvis en udlænding i forbindelse med en sådan vejledning eller i øvrigt udtrykker ønske om at arbejde på et bistands-, reintegrations- eller genopbygningsprojekt eller lignende i udlandet, skal kommunalbestyrelsen rette henvendelse til Indenrigsministeriet eller den myndighed, organisation eller forening, som ministeriet har overladt rådgivningsopgaven til, som i samarbejde med Udenrigsministeriet skal undersøge, om den pågældende udlænding kan tilbydes arbejde på et projekt i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Hvis der findes bistands-, reintegrations- eller genopbygningsprojekter eller lignende i hjemlandet, skal Udenrigsministeriet overveje mulighederne for at inddrage egnede udlændinge, der ønsker at repatriere.

Til § 12

Bestemmelsen medfører, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven kan indbringes for det sociale nævn. Det sociale nævns afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Den Sociale Ankestyrelse kan dog efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område optage en sag til behandling, når ankestyrelsen skønner, at sagen har principiel eller generel betydning. Dette svarer til klagesystemet i blandt andet integrationsloven og lov om aktiv socialpolitik.

Til § 13

Bestemmelsen angiver, at staten refunderer en kommunes udgifter til repatrieringshjælp med 75 pct. De resterende 25 pct. af udgifterne til repatrieringshjælp dækkes af kommunen. Staten refunderer en kommunes udgifter til reintegrationsbistand fuldt ud.

Efter bestemmelsens stk. 2 kan indenrigsministeren fastsætte nærmere regler om anvisning af refusion, regnskabsaflæggelse og revision og om forældelse af kommuners krav om refusion.

Til § 14

Bestemmelsen angiver, at de beløb, der er anført i § 7, stk. 2, nr. 3-5, er fastsat i 2000-niveau og reguleres én gang årligt den 1. januar fra og med 2001 med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent.

Til § 15

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttrædelsestidspunkt til den 1. januar 2000.

Som en konsekvensændring ophæves §§ 86 og 87 i lov om aktiv socialpolitik

Til § 16

Efter udlændingelovens § 17, stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse, når en udlænding opgiver sin bopæl i Danmark. I forbindelse med indførelsen af repatrieringsordningen i august 1993 blev der indført en fortrydelsesret i udlændingelovens § 17 a, hvorefter flygtninge m.v. havde mulighed for at bevare opholdstilladelsen i Danmark i en begrænset periode. Efter den gældende ordning bevares opholdstilladelsen for flygtninge m.v., der lovligt har boet i Danmark i under seks år, indtil de pågældende har opholdt sig uden for Danmark i mere end 6 på hinanden følgende måneder. Flygtninge m.v. med opholdstid i Danmark på over seks år bevarer opholdstilladelsen, indtil de har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder. For indvandrere gælder ingen særlig fortrydelsesret.

Fortrydelsesretten foreslås udvidet til 12 måneder, uanset hvor længe den pågældende flygtning m.v. har opholdt sig i Danmark. Det kan endvidere efter ansøgning bestemmes, at opholdstilladelsen først skal anses som bortfaldet, når der er forløbet højst 12 måneder yderligere, således at fortrydelsesretten kan vare op til to år i alt. Ansøgning om forlængelse af fortrydelsesret skal som udgangspunkt indgives fra hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Ansøgningen kan indgives både før og efter udløbet af den generelle fortrydelsesret på 12 måneder.

Fortrydelsesretten gælder kun for udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2, udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4-6, under visse nærmere betingelser samt personer med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2-4 eller udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 1 og 4, som følge af en familiemæssig tilknytning til ovenstående personer.

For udlændinge med tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5, samt udlændinge med familiemæssig tilknytning hertil gælder

som hidtil, at opholdstilladelsen bortfalder efter 3 måneders ophold i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Det foreslås desuden, at det efter ansøgning kan bestemmes at udlændinge med opholdstilladelse på andet grundlag skal anses for omfattet af bestemmelsen. Dette vil kunne være relevant for udlændinge, der har fået en opholdstilladelse inden udlændingeloven af 1983, der svarer til de i stk. 1 og 4 opregnede opholdstilladelseskategorier.

Det foreslås desuden, at en udlænding som hidtil kun én gang kan benytte muligheden for at bevare sin opholdstilladelse.

Fortrydelsesretten indebærer, at en flygtning m.v. bevarer sin opholdstilladelse i Danmark. Er denne udløbet i den periode, hvor den pågældende har opholdt sig uden for Danmark, vil en fornyet opholdstilladelse blive udstedt. Tidsbegrænset opholdstilladelse vil efter de nærmere regler i udlændingelovens § 11 kunne opnås, når den samlede udstrækning af udlændingens ophold i Danmark før repatrieringen og udlændingens ophold i Danmark efter tilbagevenden hertil er tre år.

Hvis en flygtning m.v., der på tidspunktet for repatrieringen var omfattet af integrationsloven, benytter sin fortrydelsesret og vender tilbage til Danmark, vil den pågældende blive stillet som om, repatrieringen ikke havde fundet sted. Dette indebærer blandt andet, at flygtninge som udgangspunkt skal tage ophold i den kommune, hvor de var boligplaceret ved repatri-

eringen, og at introduktionsprogrammet skal genoptages med de justeringer, der måtte være nødvendige som følge af repatrieringsforsøget.

Til § 17

Bestemmelsen indeholder en konsekvensændring af lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov), således at henvisningen i § 26, stk. 1, 2. pkt., til repatrieringsreglerne i lov om aktiv socialpolitik udgår.

Til § 18

Den foreslåede affattelse af ligningslovens § 7, litra j, indebærer, at ydelser efter loven ikke medregnes i den skattepligtige indkomst. Dette svarer til den hidtidige ordning. Det præciseres samtidig, at ydelser efter lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov) til dækning af nærmere bestemte udgifter for modtageren ikke medregnes i den skattepligtige indkomst.

Til § 19

Bestemmelsen angiver, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Lovens § 16 vedrørende ændring af udlændingelovens § 17 a kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland, med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 1

Uddrag af lov om aktiv socialpolitik

Lovbekendtgørelse nr. 707 af 29. september 1998 om aktiv socialpolitik

§ 86. Til udlændinge, der har opholdstilladelse efter

- 1) udlændingelovens §§ 7 eller 8,
- 2) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2,
- 3) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, i umiddelbar forlængelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2,
- 4) udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2-4, som følge af en familiemæssig tilknytning til en person med opholdstilladelse som nævnt i nr. 1-3,
- 5) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, når tilladelsen er meddelt til personer over 18 år, hvis fader eller moder har fået opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, der er nævnt i nr. 1,
- 6) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, når tilladelsen er meddelt en ægtefælle eller et barn af en person med opholdstilladelse som nævnt i nr. 2 og 3,
- 7) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, når tilladelsen er meddelt en asylsøgende udlænding,
- 8) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, når tilladelsen er givet som følge af tilknytning til en mindreårig asylsøgende udlænding, som har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 9, stk. 2, nr. 4,
- 9) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5, eller
- 10) udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 6, men som ønsker at tage varigt ophold i deres hjemland eller tidligere opholdsland, kan der i stedet for flyttehjælp efter § 85, stk. 2, ydes hjælp til repatriering, såfremt de pågældende ikke selv har midler hertil. Til de personer, der er nævnt i nr. 4-6 og 8, kan hjælp til repatriering dog kun ydes, når de vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland sammen med den person, til hvem de har den familiemæssige tilknytning, som har dannet grundlag for opholdstilladelsen.

Stk. 2. Hjælpen efter stk. 1 omfatter

- 1) udgifter til billet til fly, tog m.v.,
- 2) udgifter til transport (overfladetransport) af personlige ejendele op til 1 m³ pr. voksen og

op til ½ m³ pr. barn samt højst 5.336 kr. pr. familie til transport af udstyr, der er nødvendig for ansøgerens eller familiens erhverv i hjemlandet eller det tidligere opholdsland,

- 3) hjælp til etablering i hjemlandet eller det tidligere opholdsland og til rejseudgifter i øvrigt med indtil 15.840 kr. pr. person over 18 år og med indtil 5.280 kr. pr. person under 18 år,
- 4) udgifter til sygeforsikring i 1 år i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, såfremt der ikke på anden måde er etableret en sådan forsikring, og
- 5) andre udgifter, der er forbundet med rejsen.

Stk. 3. Såfremt der er mulighed herfor, kan en udlænding i stedet for hjælp til etablering efter stk. 2, nr. 3, tilbydes arbejde ved et bistandsprojekt i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Stk. 4. En udlænding, der har benyttet muligheden for at bevare sin opholdstilladelse i henhold til udlændingelovens § 17 a, kan kun modtage hjælp efter stk. 1 én gang.

§ 87. Til udlændinge, som har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1 eller 2, og som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 3 år, men som ønsker at tage varigt ophold i deres hjemland eller tidligere opholdsland, kan der, såfremt de pågældende ikke selv har midler hertil, i stedet for flyttehjælp efter § 85, stk. 2, ydes hjælp til repatriering efter § 86, stk. 2.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for udlændinge, der er statsborgere i en stat, som er tilsluttet Det Europæiske Fællesskab, eller udlændinge, der er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

Stk. 3. Personer, som er gift eller lever i fast samlivsforhold med en her i landet fastboende person, kan kun modtage hjælp til repatriering efter stk. 1, når de vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland sammen med ægtefællen eller samleveren.

Stk. 4. En udlænding kan kun modtage hjælp efter stk. 1 én gang.

I dette bilag citeres i venstre spalte indholdet af de bestemmelser, der foreslås ændret eller ophævet ved lovforslag nr. L 190 om repatriering (repatrieringslov) fremsat den 25. februar 1999. I højre spalte anføres de foreslåede ændringer.

Lovbekendtgørelse nr. 73 af 2. februar 1999 af udlændingeloven

§ 17 a. For en udlænding, der tilhører den gruppe af personer, der er nævnt i § 86, stk. 1, nr. 1-8, i lov om aktiv socialpolitik, og som med henblik på at tage varigt ophold vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland, bortfalder opholdstilladelsen først, når vedkommende har opholdt sig uden for landet i mere end 6 på hinanden følgende måneder. Har udlændingen lovligt boet her i landet i mere end de sidste 6 år, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder. For personer, der er nævnt i § 86, stk. 1, nr. 4-6 og 8, i lov om aktiv socialpolitik, finder reglerne i 1. og 2. pkt. kun anvendelse, såfremt de vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland sammen med den person, til hvem de har den tilknytning, der har dannet grundlag for opholdstilladelsen.

Stk. 2. For personer, der er nævnt i § 86, stk. 1, nr. 9, i lov om aktiv socialpolitik, og som med henblik på at tage varigt ophold vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland, bortfalder opholdstilladelsen, når vedkommende har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder.

Stk. 3. En udlænding kan kun én gang bevare sin opholdstilladelse i henhold til stk. 1 og 2.

§ 17 a affattes i henhold til lovforslagets § 16, således:

»§ 17 a. Uanset bestemmelsen i § 17 bortfalder en opholdstilladelse først, når en udlænding, der med henblik på at tage varigt ophold vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland, har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder og har opholdstilladelse efter

- 1) §§ 7 eller 8,
- 2) § 9, stk. 2, nr. 2,
- 3) § 9, stk. 2, nr. 4, i umiddelbar forlængelse af en opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 2,
- 4) § 9, stk. 2, nr. 4, når tilladelsen er meddelt en udlænding, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 7,
- 5) § 9, stk. 2, nr. 5, når tilladelsen er meddelt tidsubegrænset,
- 6) § 9, stk. 2, nr. 6,
- 7) § 9, stk. 1, nr. 2-4, eller § 9, stk. 2, nr. 1 eller 4, som følge af en familiemæssig tilknytning til en person omfattet af nr. 1-6, jf. dog stk. 3, eller
- 8) et andet grundlag end nævnt i nr. 1-7, hvis det bestemmes efter ansøgning.

Stk. 2. Det kan efter ansøgning bestemmes, at opholdstilladelsen for en udlænding omfattet af stk. 1 først skal anses for bortfaldet, når der er forløbet højst 12 måneder efter den i stk. 1 nævnte periode.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder kun anvendelse for en udlænding omfattet af stk. 1, nr. 7, hvis udlændingen vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland sammen med den person, til hvem udlændingen har den familiemæssige tilknytning, der har dannet grundlag for opholdstilladelsen.

Stk. 4. Uanset bestemmelsen i § 17 bortfalder en opholdstilladelse først, når en udlænding, der med henblik på at tage varigt ophold vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland, har opholdt sig uden for Danmark i mere end 3 på hinanden følgende måneder og har opholdstilladelse efter

- 1) § 9, stk. 2, nr. 5, når tilladelsen er meddelt tidsbegrænset,
- 2) § 9, stk. 1, nr. 2-4, eller § 9, stk. 2, nr. 1 eller 4, som følge af en familiemæssig tilknytning til en person omfattet af nr. 1, jf. dog stk. 5, eller
- 3) et andet grundlag end nævnt i nr. 1 og 2, hvis det bestemmes efter ansøgning.

Stk. 5. Stk. 4 finder kun anvendelse for en udlænding omfattet af stk. 4, nr. 2, hvis udlændingen vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland sammen med den person, til hvem udlændingen har den familiemæssige tilknytning, der har dannet grundlag for opholdstilladelsen.

Stk. 6. En udlænding kan kun én gang bevare sin opholdstilladelse i henhold til stk. 1-5.«

Lov nr. 474 af 1. juli 1998 om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov)

§ 26. En udlænding, der efter § 25 er berettiget til introduktionsydelse eller er omfattet af § 25, stk. 4, er ikke berettiget til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller til folkepension efter lov om social pension. Dette gælder dog ikke hjælp til repatriering i medfør af lov om aktiv socialpolitik § 86.

Stk. 2. Modtagelse af introduktionsydelse er ikke til hinder for udbetaling af ydelser efter anden lovgivning end den i stk. 1 anførte.

Lovbekendtgørelse nr. 819 af 3. november 1997 om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), som ændret ved § 20 i lov nr. 980 af 17. december 1997 og ved lov nr. 1033 af 23. december 1998

§ 7. Til den skattepligtige indkomst medregnes ikke:

§ 26, stk. 1, 2. pkt., udgår i medfør af lovforslagets § 17

§ 26. En udlænding, der efter § 25 er berettiget til introduktionsydelse eller er omfattet af § 25, stk. 4, er ikke berettiget til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller til folkepension efter lov om social pension.

Stk. 2. Modtagelse af introduktionsydelse er ikke til hinder for udbetaling af ydelser efter anden lovgivning end den i stk. 1 anførte.

§ 7, litra j, affattes i henhold til lovforslagets § 18 således:

»§ 7. Til den skattepligtige indkomst medregnes ikke:

j) Ydelser efter lov om social service og lov om aktiv socialpolitik til dækning af nærmere bestemte udgifter for modtageren, ydelser efter §§ 34 og 86 i lov om aktiv socialpolitik samt andre ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, i det omfang disse ydelser er beregnet på grundlag af hjælp ydet efter lovens § 34.

j) Ydelser efter lov om social service, lov om aktiv socialpolitik og lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationslov) til dækning af nærmere bestemte udgifter for modtageren, ydelser efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik, andre ydelser efter lov om aktiv socialpolitik i det omfang disse ydelser beregnes på grundlag af hjælp ydet efter lovens § 34 samt ydelser efter repatrieringsloven.«

Til lovforslag nr. L 190. Skriftlig fremsættelse (25. februar 1999)

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til Repatrieringslov.
(Lovforslag nr. L 190).

Med lovforslaget lægges der op til at forstærke og udbygge den hidtidige repatrieringsindsats med henblik på, at flere udlændinge end i dag vil træffe beslutning om repatriering. Formålet med lovforslaget er, at udlændinge skal gives det bedst mulige grundlag for at tage stilling til og eventuelt træffe beslutning om at repatriere, og at repatriering fortsat skal støttes økonomisk.

En grundig rådgivning om repatriering er en forudsætning for, at repatrieringen lykkes. Derfor lægges der vægt på, at den hidtidige indsats på dette område fortsættes og udvikles. Efter lovforslaget har Indenrigsministeriet som hidtil ansvaret for den individuelle rådgivning af herboende udlændinge, som ønsker at repatriere. Indenrigsministeriet kan delegerer opgaven til andre, herunder Dansk Flygtningehjælp, som hidtil har varetaget opgaven. Kommunerne vil efter lovforslaget få et særligt ansvar i forbindelse med repatriering. Kommunerne skal i forbindelse med den særlige integrationsindsats efter integrationsloven vejlede om muligheden for at modtage hjælp til repatriering.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen skal have mulighed for at give tilladelse til, at en udlænding medtager hjælp efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik, hvis den pågældende deltager i kortere praktik- eller uddannelsesforløb i eller rekognosceringsrejser til hjemlandet.

Størrelsen og karakteren af den økonomiske hjælp til repatriering videreføres efter lovforslaget med enkelte ændringer og præciseringer. Støtten til transport af personlige ejendele foreslås forøget til 2 m³ pr. person fra 1 m³ pr. voksen og ½ m³ pr. barn. Hjælpen til transport af erhvervsudstyr foreslås forøget fra 5.475 kr.

(1999-niveau) til 10.000 kr. Hjælpen til etablering foreslås forhøjet fra 16.251 kr. (1999-niveau) til 18.000 kr. pr. voksen og fra 5.417 kr. (1999-niveau) til 6.000 kr. pr. barn. Der foreslås indført en mulighed for at dække udgifter på højst 10.000 kr. til indkøb af erhvervsudstyr, der vil være egnet til at fremme udlændingens beskæftigelsesmuligheder i og genopbygning af hjemlandet. Muligheden for at dække udgifter til sygeforsikring i 1 år foreslås suppleret med en mulighed for at dække udgifter til nødvendig lægeordineret medicin.

Der foreslås desuden indført en mulighed for kommunalbestyrelsen for i særlige tilfælde at yde hjælp til boligudgifter i Danmark i op til 12 måneder, når et familiemedlem repatrierer forud for resten af familien med henblik på at forberede familiens repatriering.

Med henblik på at sikre, at flere ældre og uarbejdsdygtige udlændinge får mulighed for at repatriere, har kommunalbestyrelsen efter lovforslaget mulighed for at yde løbende reintegrationsbistand i 5 år til denne gruppe af udlændinge under visse nærmere betingelser. Reintegrationsbistandens størrelse skal fastsættes efter leveomkostningerne i hjemlandet.

Muligheden for at tilbyde udlændinge, der repatrierer, ansættelse ved projekter i hjemlandet styrkes.

Fortrydelsesretten foreslås forlænget til 12 måneder kombineret med en regel om, at der i perioden herefter, og indtil der er forløbet yderligere 12 måneder fra hjemrejsen, kan ansøges om, at opholdstilladelsen ikke skal anses som bortfaldet. Fortrydelsesretten skal som hidtil kun gælde for flygtninge m.v. og dermed ikke for indvandrere.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2000.

Lovforslaget skønnes samlet set at medføre offentlige mindredgifter af beskeden størrelse.